Wegwijzer

In 4 stappen naar Wlz-zorg op maat

De stappen voor de cliënt

Waardigheid en trots voor de toekomst

Er is een andere folder voor zorgverleners en ondersteuners die handvatten biedt op het moment dat de zorgvraag bij cliënten groter of anders wordt. Gebruik de folders samen, zodat iedereen goed geïnformeerd is.

Introductie

Heeft u langdurige zorg nodig voor uzelf of voor een naaste? Dan kunt u een indicatie aanvragen voor de Wet langdurige zorg (Wlz). Het is soms lastig om te weten waar te beginnen.

Hoe vraagt u een indicatie aan? Welke zorg en ondersteuning zijn mogelijk? Waar vindt u de juiste hulp? Deze folder geeft u en uw ondersteuners uitleg en tips. Zo weet u wat u kunt doen.

Het is niet altijd duidelijk wanneer u een Wlz-indicatie moet aanvragen. Iedereen heeft een andere situatie. Daarom is het belangrijk om goed voorbereid te zijn. Zo krijgt u de zorg die bij u past.

Wat leest u in deze folder?

Wat Wlz-zorg is en wat het verschil is met andere zorgwetten. Soms krijgt u zorg via de Wlz én via een andere wet.

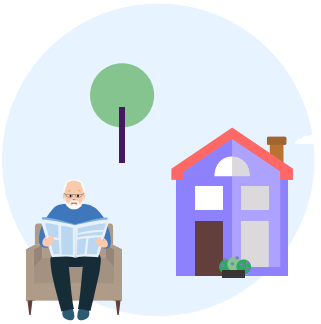
- Welke voorwaarden er zijn om een Wlz-indicatie te krijgen.
- Welke soorten zorg en ondersteuning u kunt krijgen via de Wlz.
- Welke stappen u moet nemen om passende Wlz-zorg te regelen. Bij elke stap leest u welke keuzes er zijn. Zorgverleners en ondersteuners kunnen u hierbij helpen.
- Informatie over de eigen bijdrage voor de Wlz en over ondersteuning voor mantelzorgers.

Wat is Wlz-zorg en met welke wetten kunt u nog meer te maken hebben?

Drie verschillende wetten regelen zorg en ondersteuning in de ouderenzorg:

- Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
- Wet langdurige zorg (Wlz)

	Zorgverzekeringswet (Zvw)	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	Wet langdurige zorg (Wlz)
Voor wie? 	Iedereen in Nederland moet een zorgverzekering hebben. Daarmee krijgt u zorg uit de Zorgverzekeringswet.	De Wmo is er voor mensen met lichamelijke of mentale beperkingen. Deze wet helpt u om zo zelfstandig mogelijk te leven en mee te doen in de samenleving.	De Wlz is er voor mensen die dag en nacht zorg of toezicht nodig hebben. Deze zorg is voor langere tijd. Een Wlz-indicatie biedt de mogelijkheid voor zorg thuis, in een woonvorm, of in een verpleeghuis.
Aanbod 	U krijgt bijvoorbeeld hulp van: • de huisarts • de wijkverpleging • een casemanager dementie • medicijnen • de fysiotherapeut, diëtist, psycholoog of ergotherapeut • het ziekenhuis; specialistische zorg	U kunt bijvoorbeeld hulp krijgen bij: • het huishouden • aanpassingen in huis • hulpmiddelen om te reizen • begeleiding, alleen of in een groep • vervangende zorg voor de mantelzorger; respijtzorg	• Verblijf in een zorginstelling • Zorg thuis (ongeclusterd) en zorg in een woonvorm (geclusterd) via VPT, MPT, PGB of MPT en PGB In de Wegwijzer langdurende zorg thuis staat welke diensten inbegrepen zijn bij VPT, MPT en PGB.
Aanvraag	Via uw huisarts.	Via uw gemeente.	Via het CIZ.
Eigen bijdrage	Afhankelijk van uw zorgverzekering.	Maximaal € 21 per maand (2025).	Afhankelijk van uw inkomen en vermogen.
Huisarts 	U behoudt uw eigen huisarts.	U behoudt uw eigen huisarts.	U behoudt uw eigen huisarts, behalve bij verblijf in een zorginstelling met behandeling, zoals een verpleeghuis. Dan is er een specialist ouderen-geneeskunde.

Voorwaarden voor Wlz-zorg

U komt in aanmerking voor Wlz-zorg als u aan deze voorwaarden voldoet:

1. U heeft een grondslag. Dit gaat over het soort ziekte of beperking.
2. U heeft dag en nacht zorg dichtbij en/of toezicht nodig.
3. Er is een risico dat u zichzelf verwondt, verwaarloost, of in levensgevaar brengt als u deze zorg of toezicht niet krijgt.
4. U heeft blijvend zorg nodig.

Het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) kijkt of u aan deze voorwaarden voldoet om te bepalen of u een Wlz-indicatie krijgt.
Veel mensen krijgen eerst zorg vanuit de Zorgverzekeringswet (Zvw) of hulp via de Wmo. Als deze zorg niet meer past bij uw hulpvraag, kunnen zij een indicatie aanvragen voor de Wlz.

Mogelijkheden van Wlz-zorg

Als u voldoet aan de voorwaarden voor Wlz-zorg, kunt u Wlz-zorg ontvangen.
U heeft een keuze in de manier waarop u Wlz-zorg wilt ontvangen.
U kunt Wlz-zorg thuis krijgen als dat mogelijk is, in uw eigen (huur) huis. Als zelfstandig wonen niet lukt, kunt u ook in een woning 'als thuis' gaan wonen met Wlz-zorg. Dit zijn geclusterde woonvormen. In bepaalde gevallen kunt u ook naar een verpleeghuis verhuizen als dat nodig is. Een cliëntondersteuner kan u helpen om te bepalen wat past bij uw behoeften en met u bespreken wat er mogelijk is.

Wlz-zorg helpt u om langer zelfstandig te blijven wonen op een plek waar u zich thuis voelt. Er is aandacht voor uw welbevinden, bijvoorbeeld door:
- uw zelfredzaamheid te bevorderen (zelf als het kan)
- zorg thuis mogelijk te maken (thuis als het kan)
- technologie te gebruiken om de zorg te verbeteren en uw dagelijkse activiteiten te vergemakkelijken (digitaal als het kan)

Stappenplan voor het aanvragen van een Wlz-indicatie

Als u een Wlz-indicatie wilt aanvragen, doorloopt u verschillende stappen. Bij elke stap maakt u keuzes. Dit hoeft u niet alleen te doen. Er zijn zorgverleners en ondersteuners die u kunnen helpen. De stappen kunnen soms door elkaar lopen.

De stappen

- **Stap 1** Oriëntatie. U kijkt of het nodig is om een Wlz-indicatie aan te vragen. Dit kunt u ook doen op advies van een zorgverlener of ondersteuner.
- **Stap 2** U vraagt de Wlz-indicatie aan bij het CIZ.

van toepassing na ontvangen Wlz-indicatie

- **Stap 3** U krijgt de Wlz-indicatie en kiest een zorg- en woonvorm. Het zorgkantoor helpt u hierbij, zodat de keuze goed en verantwoord is.
- **Stap 4** U kiest een zorgorganisatie.

Stap 1
Oriëntatiefase op Wlz-zorg Van Zvw en/of Wmo naar de Wlz

Stap 2
Aanvragen van de Wlz-indicatie bij het CIZ

Stap 3
Kiezen van de zorg- en woonvorm

Stap 4
Keuze voor een zorgorganisatie en afspraken maken

Op de volgende pagina's ziet u de uitgewerkte stappen. Bij elke stap leest u wat er in de stap gebeurt en wat u kunt doen.

Stap 1

Oriëntatiefase op Wlz-zorg – Van Zvw en/of Wmo naar de Wlz

De situatie

U krijgt zorg via de Zvw en/of de Wmo. U merkt dat deze zorg niet meer genoeg is voor wat u nodig heeft. Er is andere zorg en hulp nodig. Uw huisarts, wijkverpleegkundige, casemanager of Wmo-consulent zegt dat een Wlz-indicatie u zou kunnen helpen. U gaat kijken naar de mogelijkheden van de Wlz.

Wat kunt u doen?

- Om te kijken of een Wlz-aanvraag zinvol is, kunt u de Wlz-check doen op de website van het CIZ.
- Praat met uw Wmo-consulent, wijkverpleegkundige, casemanager dementie of huisarts. Bespreek met hen wat er verandert als u een Wlz-indicatie krijgt.
- Zij kunnen ook vertellen of u uw huidige zorgverleners kunt behouden met een Wlz-indicatie. Als dit niet kan of als u dat niet wilt, vraag dan naar andere mogelijkheden.
- Ontvangt u zorg vanuit de Wmo of Zvw? Dan kan het zijn dat deze zorg niet meer mogelijk is in het geval van Wlz. Geef de startdatum van uw Wlz-indicatie door aan de gemeente en uw ziektekostenverzekeraar zodra deze bekend is. Dan kunnen lopende Wmo- en Zvw-indicaties stopgezet worden en voorkomt u dubbele eigen bijdragen.

Stap 2

Aanvragen van de Wlz-indicatie bij het CIZ

De situatie

Om Wlz-zorg te krijgen, heeft u een indicatie van het CIZ nodig. Het CIZ kijkt of u Wlz-zorg kunt krijgen en en geeft een zorgprofiel af (deze zijn wettelijk vastgesteld). In dit profiel staat welke zorg u nodig heeft.
Een wijkverpleegkundige of casemanager kan ook de Wlz-aanvraag voor u doen. Hiervoor hebben zij uw toestemming nodig. Heeft u een wettelijk vertegenwoordiger? Dan kan deze persoon de aanvraag voor u doen.

Wat kunt u doen?

U kunt gebruikmaken van een cliëntondersteuner die u helpt bij de aanvraag van de Wlz-indicatie. Deze ondersteuning is gratis en onafhankelijk. De cliëntondersteuner weet welke zorg er in uw omgeving is en houdt rekening met uw wensen. De gemeente zorgt voor deze onafhankelijke hulp. U kunt een cliëntondersteuner aanvragen via het Wmo-loket van uw gemeente.

Zorg ervoor dat u, uw zorgverlener of cliëntondersteuner de volgende documenten meestuurt bij de aanvraag:

- Een document van een arts of behandelaar waarin staat wat uw diagnose is en wanneer deze is gesteld.
- Een document van een arts of behandelaar waarin staat welke behandeling(en) u krijgt, wat het effect is en hoe uw aandoening zich waarschijnlijk ontwikkelt. Let erop dat de documenten duidelijk te herleiden zijn. Dit kan bijvoorbeeld door een handtekening van de arts, een logo of een stempel van de organisatie.
- Een beschrijving op het aanvraagformulier van hoe het lichamelijk en geestelijk met u gaat en welke zorg u nu en in de toekomst nodig heeft.
- Uw zorgplan en/of behandelplan, als u dit heeft.

In stap 3 en 4 kiest u de zorg- en woonvorm en de zorgorganisatie. U kunt deze keuzes ook al in stap 2 doorgeven aan het CIZ. Als u dit niet doet in stap 2, neemt het zorgkantoor contact met u op nadat u de indicatie van het CIZ heeft gekregen. U leest hier meer over in stap 3 en 4.

Als de Wlz–indicatie is afgegeven volgen stappen 3 en 4.

Stap 3

Ga naar: **Wegwijzer langdurende zorg**

Kiezen van de zorg- en woonvorm

De situatie

De Wlz-zorg wordt geregeld door zorgkantoren, die per regio werken. Welk zorgkantoor u helpt, kunt u opzoeken op de website zorgkantoor.nl. Nadat het CIZ een Wlz-indicatie heeft toegekend, ontvangt het zorgkantoor bericht van het CIZ.

Het zorgkantoor in uw regio neemt contact met u op nadat het CIZ u een Wlz-indicatie heeft gegeven. Het zorgkantoor helpt u bij het kiezen van de zorg- en woonvorm die bij u past.

Als u bij de aanvraag van de Wlz-indicatie bij het CIZ een voorkeur voor een zorgorganisatie heeft aangegeven, kan deze zorgorganisatie contact met u opnemen over de zorg- en woonvorm.

Voor zorg thuis of in een woonvorm zijn er verschillende typen zorg, namelijk volledig pakket thuis (VPT), modulair pakket thuis (MPT) en persoonsgebonden budget (PGB).

De keuze voor een MPT of een VPT hangt af van verschillende zaken. Bespreek dit met uw zorgverleners, naasten en cliëntondersteuner.

- Volledig Pakket Thuis (VPT): Eén zorgorganisatie regelt alles, inclusief maaltijden en begeleiding.
- Modulair Pakket Thuis (MPT): U kiest zelf (of samen met de zorgorganisatie van uw voorkeur) welke organisatie welke zorg levert.
- Persoonsgebonden Budget (PGB): U regelt zelf de zorg die u nodig heeft, maar u moet aan bepaalde voorwaarden voldoen. Lees meer over PGB op regelhulp.nl.

Bij een combinatie van PGB en MPT krijgt u zorg van verschillende organisaties en kunt u extra ondersteuning regelen met een PGB.
In bovenstaande gevallen houdt u uw eigen huisarts.

Als u kiest voor verblijf in een zorginstelling, woont u in een verpleeghuis en ontvangt u zorg daar. Ook de huisartsenzorg wordt geboden vanuit het verpleeghuis.

De keuze voor een zorg- en woonvorm is flexibel en kan aangepast worden als dat nodig is. Neem hiervoor contact op met uw zorgkantoor.

Wat kunt u doen?

Na het ontvangen van de Wlz-indicatie kunt u bij het zorgkantoor cliëntondersteuning aanvragen. Deze ondersteunt u bij het kiezen van een zorgorganisatie of zorgvorm. Let op: dit is vaak een andere ondersteuner dan degene die u hielp met de Wlz-aanvraag.

Bedenk samen met uw naasten wat u zelf nog kunt, welke hulpmiddelen nodig zijn en welke zorg uw familie of anderen kunnen bieden.
Om te bepalen welke zorg en ondersteuning u nodig heeft, is het belangrijk om voor uzelf en in afstemming met naasten vast te leggen:

- wat u zelf nog kunt
- welke hulpmiddelen er nodig zijn
- wat uw familie of een mantelzorger voor u kan doen
- wat andere mensen of organisaties in uw omgeving voor u kunnen doen

Als u thuis wilt blijven wonen met een Wlz-indicatie, bespreek dan de mogelijkheden en wat dit betekent voor nu en de toekomst met uw zorgverleners, naasten, of cliëntondersteuner. Voor advies kunt u contact opnemen met het zorgkantoor of een onafhankelijke cliëntondersteuner.

Er zijn 3 hoofdopties voor wonen:

1. Thuiswonen
   U blijft in uw eigen huis wonen. Denk na over woningaanpassingen (via de Wmo) en de zorg die uw partner of naasten kunnen bieden. Denk zelf en met uw naasten ook na over hoelang u zelfstandig wilt blijven wonen. Waar ligt de grens dat thuiswonen niet meer kan?

2. Wonen in een woonvorm
   U gaat in een woonvorm wonen met andere mensen, zoals groepswonen voor ouderen of kleinschalig wonen. Overweeg welke zorgorganisatie de zorg biedt en of uw partner mee kan wonen. Denk ook na of deze woonvorm geschikt blijft wanneer u meer zorg nodig heeft.

3. Verblijf in een verpleeghuis
   U gaat naar een verpleeghuis. Bijvoorbeeld als u intensievere of medische zorg nodig heeft. Soms kunt u daar meteen terecht, soms is er niet meteen plek. Dan komt u op de wachtlijst. Uw situatie krijgt dan een wachtstatus, die laat zien hoe dringend de zorg is. Heeft u nog geen opname nodig? Dan kunt u kiezen voor 'wachten uit voorzorg'. Verandert uw status en wilt u toch opgenomen worden? Geef dit dan door aan het verpleeghuis.

Stap 4

Keuze voor een zorgorganisatie en afspraken maken

De situatie

Bij een Wlz-aanvraag kiest u een zorgorganisatie. Bij VPT of verblijf in een verpleeghuis is dat de 'dossierhouder'. Bij MPT kiest u een 'coördinator zorg thuis'. Zij regelen uw zorg en zijn uw eerste aanspreekpunt.

Heeft u nog geen voorkeur voor een zorgorganisatie doorgegeven aan het CIZ? Dan vraagt het zorgkantoor dit bij u na. Zodra de zorgorganisatie bekend is, neemt deze contact met u op.

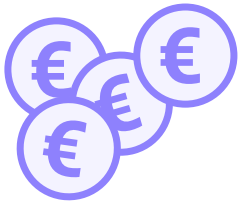

Wat kunt u doen?

Bespreek met de zorgorganisatie welke zorg u nu en later nodig heeft.
Leg samen afspraken vast in een zorgplan.
In het zorgplan staat:

- wat belangrijk voor u is en wie u helpt de dingen te blijven doen die u graag wilt
- wie welke zorg of hulp geeft
- hoe de zorgverlener ondersteunt en de zorg levert
- hoe verschillende zorgverleners met elkaar afstemmen en wie uw contactpersoon is
- of u extra diensten wilt, zoals het wassen van kleding, en wat dat kost
- wat een naaste of mantelzorger voor u kan doen

Naast het zorgplan maakt u samen met de zorgorganisatie ook een zorgleveringsovereenkomst. Hierin staan algemene afspraken, zoals aanvullende diensten en het gebruik van uw gegevens.

Eigen bijdrage

Voor zorg via de Wet langdurige zorg (Wlz) betaalt u een maandelijkse eigen bijdrage. Dit is voor ondersteuning zoals begeleiding, vervoer en maaltijden. U betaalt deze eigen bijdrage aan het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Zij berekenen hoeveel u moet betalen. Daarbij kijken ze naar uw zorgvorm, inkomen, vermogen en woonsituatie. De eigen bijdrage voor de Wlz hangt bij een VPT niet af van de hoeveelheid zorg die u ontvangt. Bij een MPT speelt dat wel een rol in de hoogte van de eigen bijdrage. Zodra u zorg vanuit de Wlz gaat ontvangen, stuurt het zorgkantoor uw gegevens naar het CAK. U hoeft zelf niets te doen.

Met de 'rekenhulp eigen bijdrage' ziet u hoeveel eigen bijdrage u ongeveer betaalt. Dit is een schatting en daardoor niet altijd hetzelfde als de berekening die het CAK maakt. Laat u daarom door hen goed informeren.

Ondersteuning voor mantelzorgers

Mantelzorg geven kan fysiek en emotioneel zwaar zijn. Tijdens de aanvraag van een Wlz-indicatie wordt vaak gevraagd wat u voor uw naaste kunt doen. Laat u goed informeren en deel belangrijke info met zorgverleners en ondersteuners. Zowel in de Wlz-zorg thuis als in het verpleeghuis wordt er steeds meer gevraagd om samenwerking tussen mantelzorgers en zorgverleners. Samenwerken met hen draagt bij aan de kwaliteit van leven van uw naaste.

Heeft u vragen of komt u er niet uit? Een mantelzorgmakelaar kan u gratis helpen met regelwerk rond zorg, geld en werk. U vindt deze via de gemeente, of bij mantelzorgsteunpunten.
Op de website van MantelzorgNL leest u hier meer over.

Vilans

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport